

Forældrekompetenceundersøgelser, Børnesagkyndige undersøgelser og Sagkyndige erklæringer

www.kk.dk/bfck

Forældrekompetenceundersø elser

Forældrekompetenceundersøgelse iværksættes med henblik på at afhjælpe særlige og alvorlige vanskeligheder hos børn. Reguleres af Servicelovens bestemmelser om børnefaglig undersøgelse.

Serviceoven § 50 – Børnefaglig undersøgelse.

Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold.

§ 50, stk 4.

Kommunalbestyrelsen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog: § 50 undersøgelse.

Børnesagkyndige undersøgelser

Børnesagkyndige undersøgelser iværksættes med henblik på at vurdere, hvem af forældrene, som bedst kan varetage den daglige omsorg for barnet samt facilitere et samarbejde med den anden forælder. Reguleres af Forældreansvarslovens § 33 og Retsplejelovens 450 .

Forældreansvarslovens § 33

Børnesagkyndige undersøgelser

Statsforvaltningen kan iværksætte børnesagkyndige undersøgelser og indhente sagkyndige erklæringer om forældre i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær.

Retsplejelovens § 450 b.

Retten kan i sager om forældremyndighed eller barnets bopæl, træffe bestemmelse om bevisførelse, herunder om at tilvejebringe børnesagkyndige erklæringer og sagkyndige erklæringer om forældre.

Børnesagkyndige Undersøgelser - historik

1975 oprettedes det såkaldte Fordelingsudvalg efter forhandling mellem Justitsministeriet og Børnepsykiatrisk sektion under Dansk Psykiatrisk Selskab.

I Fordelingsudvalget sad både en børnepsykiater og en børnepsykolog.

Formålet med Fordelingsudvalget var at fordele hele landets familieretlige sager, der krævede undersøgelse, til relevante instanser, dvs. børnepsykiatriske afdelinger, rådgivningscentre og privatpraktiserende psykologer.

Børnesagkyndige Undersøgelser – historik II

I 1982 etableredes en forsøgsordning ved Københavns Byret med fast tilknyttede børnepsykologer, som kunne foretage såkaldt afgrænsede børnesagkyndige undersøgelser, til forskel fra de egentlige børnesagkyndige undersøgelser, som typisk blev lavet på de børnepsykiatriske afdelinger, og som var væsentlig mere omfattende. Forsøgsordningen blev etableret som en udløber af den første af tre Rungstedgårdkonferencer og den blev permanent i 1984,

Børnesagkyndige Undersøgelser – historik III

Over tre tværfaglige konferencer på Rungstedgård i 1980'erne formedes et fællesskab og en faglighed omkring det familieretlige arbejde mellem dommere, familieadvokater, børnesagkyndige psykologer og psykiatere. Den fælles viden, der blev opnået, kom til at præge det familieretlige arbejde i årene efter, blandt andet blev ordningen med fast tilknyttede psykologer til en retskreds udbredt landet over. I forbindelse med ny lov om forældremyndighed og samvær i 1996 fik også Statsamtterne og Københavns Overpræsidium tilknyttet faste børnesagkyndige – socialrådgivere, psykologer og børnepsykiatere – som konsulenter.

D.P.s vejledninger Børnesagkyndige us.

for

1993 kom DP.s første vejledning på foranledning af Etiknævnet. Formålet var at sikre kvalitet og ensartethed. Klageinstans Etiknævnet. Testning kun i helt særlige tilfælde med klinisk problematik.

1996 kom 2. reviderede udgave med krav om autorisation i hht. den nye psykologlov. Klageinstans Psykolognævnet.

2009 kom vejledning gældende også gældende for psykologerne i Statsforvaltningen. Med ønske om relevant børnepsykologisk specialistgodkendelse og mere fokus på barnets perspektiv i hht. ny forældreansvarlov i 2007.

2012 kom nuværende vejledning med særlige bestemmelser om sagkyndige erklæringer.

Indholdskrav til Børnesagkyndig US 1993

- 1) Dato og den børnesagkyndiges navn og adresse.
- 2) Faktuelle oplysninger, herunder navn og adresse på de involverede parter og statsforvaltningen/rettens journalnummer.
- 3) Opdragsgiver og opdragets indhold.
- 4) Oplysning om den børnesagkyndige undersøgelses tilrettelæggelse og forløb.
- 5) Indhentede udtalelser, der vedlægges erklæringen, eller som er omtalt i erklæringen.
- 6) Kort beskrivelse af barnets og forældrenes nuværende situation og barnets kontakt med hver af forældrene.
- 7) Forældrenes oplysninger om sig selv, herunder om deres tidligere forhold til hinanden, og deres nuværende samlivsforhold, boligforhold, arbejdsforhold m.m.
- 8) Forældrenes beskrivelse af barnets udvikling og personlighed og deres forståelse for dets specielle psyke.
- 9) Beskrivelse af observationerne af barnet samt af barnet og forældrene.
- 10) Vurdering af forældrenes egnethed som opdragere af barnet og en vurdering af deres holdning til samværet og samarbejdet herom.
- 11) En vurdering af barnets tilknytning til hver af forældrene og til evt. søskende.
- 12) En sammenfattende vurdering, som giver statsforvaltningen eller retten en psykologfaglig belysning af sagen, herunder eventuelt vejledende bemærkninger om, hvad der kan tjene barnet bedst. Man skal være opmærksom på, at det er statsforvaltningen eller retten, der træffer afgørelsen.

Omfangskrav til Børnesagkyndig US 2007

En børnesagkyndig undersøgelse bør som udgangspunkt have flg. omfang:

- 1) To klinisk (afdækkende) samtaler med hver af forældrene – eventuelt også samtaler med forældrene sammen
- 2) To observationer af samspillet mellem hver af forældrene med barnet
- 3) Én samtale med barnet alene
- 4) Yderligere information om barnet og/eller forældrene fra offentlige myndigheder og lign.
- 5) En gennemgang af erklæringen med forældrene.

Sagkyndige erklæringer 2012

Sagkyndige erklæringer om forældre kan være særlig relevant i sager, hvor en eller begge forældres forhold må antages at være af en sådan karakter, at disse set i forhold til barnets situation eller isoleret set kan begrunde en afgørelse. En sagkyndig erklæring kan også være en måde at skærme barnet mod inddragelse i sagen, hvilket kan være relevant i særligt tunge sager og sager med et højt konfliktniveau.

Som sagseksempler, hvor en sådan belysning af barnets perspektiv kan være relevant, er sager med samarbejdschikane eller andre sager, hvor det er tvivlsomt, om en forælder har den fornødne forældreevne til at tage vare på barnet.

Sagkyndige erklæringer - fortsat

Det kan f.eks. være i sager, hvor en forælder har psykiske problemer, som ud fra de foreliggende oplysninger må antages at kunne have en sådan karakter, at forælderen ikke kan tage vare på barnet. Også andre problembelastninger, f.eks. misbrugsproblemer, kan begrunde, at der indhentes en sagkyndig erklæring.

En sagkyndig erklæring kan f.eks. udfærdiges af en psykolog, psykiater eller misbrugsekspert

Plejemor og Plejefars kommentarer d. 15/5-2017:

Til stede ved afrapporteringen af erklæringen er plejemor og plejefar.

Vi er helt uenige i, at vi ikke har et stort fokus på Mathias' følelsesmæssige udvikling legeudvikling eller sociale udvikling (og behov), men mest på hans fysiske vanskeligheder. Det er muligvis kommunikationen med dig, som har gjort os forskrækket og har gjort os tilbageholdende.

Vi har en stor bekymring for Mathias' udvikling og er ikke blevet opmærksomme af nogle professionelle, på noget som skal forandres af os, i relation til Mathias.

Vi har været meget utilfredse med, at der ikke har været god nok information til os om hvad undersøgelsen skulle handle om og havde vi vidst det, så havde vi været mindre på vagt overfor dig. Dine spørgsmål føltes meget nærgående. Ved vores andet møde følte vi at stemningen var mere behagelig, da vi var blevet informeret af kommunen om forløbet og følte sig mere forberedt.

Vi er ikke enige i, at omsorgen overfor Mathias ikke er god nok. Det som du har set, har givet dig et kunstigt billede af vores relation til ham, fordi vi har været på vagt overfor dig. Vi følte os overvåget og bange for at gøre noget forkert, da vi blev observeret og det var ikke afslappende og behageligt. Vi er generelt ikke trygge ved, at nogen kigger på, og vi ville have det på samme måde, hvis det var en anden psykolog, som lavede undersøgelsen, for det er selve situationen, at blive kigget på, som gør at vi føler os kunstige.

v/ psykolog Kristina Hedemann

15. maj 2017